

Jouni Vaaraniemi

2.12.2020

VAASAN HALLINTO-OIKEUDELLE

Asia

Valitus ympäristölautakunnan päätöksestä

Valittajat

Jouni Vaaraniemi

Ari Rovaperä

Valituksenalainen päätös

Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunnan päätös ROIDno-2017-10
Jupon Erä ry:n myönnetyn ympäristöluvan lupamääräysten muuttaminen

Liite 1

Vaatus

Pyydämme, että hallinto-oikeus kumoaa lupamääräyksen muuttamista koskevan ympäristölautakunnan päätöksen lukuunottamatta hyväksyttyä hakemuksemme 1. kohtaa joka koski lupamääräystä n:o 4 ja päättää muut hakemuksen kohdat seuraavasti:

Hakemuksen kohta n:o 2 Lupamääräys 5 päätetään hakemuksen mukaisesti. Kesäkuukausina (touko-elokuu) radan käyttö kielletään kokonaan.

Hakemuksen kohta n:o 3 Lupamääräys 7

Vasta ympäristölautakunnan päätöksestä selvisi, että uudet radat on jätetty kokonaan rakentamatta. Niitä ei tästä syystä tarvitse käsitellä lainkaan. Niiden puuttumista ei voitu ottaa myöskään hakemusta tehdessä huomioon.

Vanhon ratojen osalta päätetään, että melumittaus on suoritettava ammattilaisten toimesta ennen ratojen käyttöä muuhun ammuntaan kuin mittauksen vaatimaan ja mikäli melua on liikaa, niin laaditaan suunnitelma sen vaimentamiseksi samoin ammattilaisten toimesta ja ryhdytään myös välittömästi toteuttamaan sitä. Näin on määrätty tehtäväksi jo ympäristöluvassakin.

Liitteet 2,3 ja 4

Hakemuksen kohta n:o 4 Lupamääräysten noudattaminen päätetään hakemuksen mukaisesti. Määrätään aikaraja, mihin mennessä kaikkia lupamääräyksiä on alettava noudattamaan ja seuraamukset lupamääräysten rikkomisesta.

Perustelut

Kuvaus alueesta

Kyseessä oleva ampumarata sijaitsee Ylitornion kunnassa Miekojärven itäpuolella Metsähallitukselta vuokratulla alueella liitteenä oleva kartan osoittamassa paikassa. Alue on 2-luokan pohjavesialuetta.

Liite 5

Alueen metsä on havupuuvaltaista ja suhteellisen harvaa. Lisäksi Metsähallituksella on vireillä maisematyölupahakemus alueelle. Ilmoituksen mukaan alueella on tarkoitus suorittaa harvennusta, ensiharvennusta ja ylispuiden poisto.

Liite 6

Ampumaradan melualueella on runsaasti loma-asuntoja ja useita vakituisia asuntoja. Lisäksi ampumaradasta alle kilometrin päässä on Vuonorovan kaava-alue, johon on kaavoitettu 68 loma-asunto- ja 6 muuta tonttia.

Liite 7

Ampumarata on n. 35 metriä Miekojärveä korkeammalla ja järveltä katsottuna radan takapuolella on Räpäkänvaara, jonka rinteiden aiheuttama kaikuminen lisää melua järvellä ja mökkien pihapiirissä huomattavasti. Maastoprofiili ja korkeusero selviää liitteenä olevasta profiilikuvasta.

Liite 8

Ympäristölupa

Liite 9

Kysymyksessä on vanha rata ja ympäristölupa on haettu ja myönnetty radan peruskorjaukselle ja uusien ratojen rakentamiselle. Hakemuksesta tehtiin kaksi muistutusta, joista kävi ilmi, että radan aiheuttama melu on häirinnyt alueen mökkiläisiä jo vuosikymmeniä, eikä toiminnanharjoittaja ole tehnyt yhtään mitään melun vaimettamiseksi. Mökkien käyttäminen on toisinaan useita päiviä kestävien kilpailujen aikana ollut mahdotonta.

Muistutukset huomioitiin lupahakemuksen käsittelyssä. Lupaannettiin kaikkiaan 22 lupamääräystä. Mikäli toiminnanharjoittaja olisi näitä määräyksiä noudattanut, niin melu olisi ehkä saatu rajoitettua siedettäväksi. Mutta edes minkäänlaista yritystä määräysten noudattamiseksi ei ainakaan ulkopuolisen ole ollut mahdollista havaita. Ympäristöluvan myöntänyt viranomainen ei ole tehnyt asialle mitään lukuisista huomautuksista huolimatta.

Lisäksi on huomioitava, että luvan myöntämisvaiheessa ei lupaviranomaisella ollut minkäänlaista todellista tietoa melun voimakkuudesta häiriytyvissä kohteissa. Luvan hakija oli kyllä tehnyt mittauksia, mutta sellaisella mittarilla, joka ei soveltunut ampumamelun mittaamiseen, koska siitä puuttui kokonaan impulssi- ja aikapainotus, jota Ympäristöministeriön ohjeen mukaan pitäisi käyttää mittauksessa. Ilmeisesti viranomaisellaan ollut riittävästi ymmärrystä asiasta, jota oli käsittelemässä. Tämän vuoksi ei kuitenkaan ollut syytä valittaa ympäristöluvasta, koska lupamääräysten mukaan nämä mittaukset olivat vain suuntaa antavia ja uudet mittaukset piti tehdä heti ratarakenteiden valmistumisen jälkeen riittävällä ammattitaidolla. Tarkempi selvitys luvanhaltijan tekemistä mittauksista ja mittarista on liitteessä 3.

Hakemus ympäristöluvan lupamääräysten muuttamiseksi**Liite 2**

Hakemus katsottiin tarpeelliseksi, koska meteli on niin häiritsevää, että se ajoittain estää mökkien käytön, eikä lupaviranomainen tehnyt mitään asian korjaamiseksi.

Hakemuksessa on neljä kohtaa:

Ensimmäinen koski kilpailukalenteria, toinen radan käyttöä kesäaikana, kolmas ratojen melumittauksia ja vaimentamissuunnitelmaa ja neljäs lupamääräysten noudattamista yleensä.

Jupon Erä ry:n vastine**Liite 10**

Vastineessa esitetyt asiat eivät pidä paikkaansa, eivätkä kaikki edes millään tavalla liity kyseessä olevaan hakemukseen.

Lisäksi vastineen kirjoittaja on kaikille hakijoille täysin tuntematon henkilö, eikä hänellä näin ollen voi edes olla minkäänlaista tietoa niistä asioista, mistä hän on kirjoittanut.

Vastine on erittäin loukkaava ja saattaa täyttää kunnianloukkauksen tunnusmerkit ja olla myös yksityiselämää loukkaavaa tiedon levittämistä.

Vastineella on selvästi pyritty vain aiheettomasti mustamaalaamaan hakijoita, ja siten vaikuttamaan ympäristölautakunnan päätökseen ja ennen kaikkea päätöksen valmisteluun.

Laitan sen kuitenkin valituksen liitteeksi sen vuoksi, että oikeus voi ratkaista minkä arvon se antaa asiakirjalle, joka on laadittu sitä varten, että viranomainen voi sen nojalla tehdä päätöksiä, mutta jonka sisältö on tahallaan laadittu totuuden vastaiseksi.

Oikeus voi myös siitä päätellä, onko ampumaradan ympäristölupa niin luotettavissa käsissä kuin sen tulisi olla.

Liitteenä 11 on laatimani erillinen selvitys vastineesta.

Liite 11

Vastineessa on ainoastaan yksi kohta, johon on kiinnitettävä huomiota. Tuossa kohdassa kerrotaan tarkalleen seuraavasti:

"Nykyisen ympäristölupamme ehdot ovat tiukat, mutta aiomme niitä noudattaa."

Päätöksen kohta 7 Asian käsittely**Tarkastukset**

Tarkastaja kertoo, että tarkastuksen yhteydessä kiinteistöni pihalla suoritettiin mittauksia ja että kiistan mittaustulokset.

Kiistäminen on lievästi sanottu. Mittaajien omasta pöytäkirjasta selviää, että on mitattu ampumäänen ja taustäänen esim. tuulen suhinan keskiarvoa, eikä ampumääntä. Mittaustulosten otsikkotauluun on nimittäin merkitty, että on mitattu keskiäänitaso (Laeq) eikä ampumääntä (Lalmax). Ympäristötarkastaja on sekaantumalla mittaukseen sekaantunut asiaan, joka kuuluisi ehdottomasti ammattitaitoisille, kuten ympäristöluvasa kerrotaan.

Tähän mennessä ampumääntä on mitattu kolme kertaa onnistumatta kertaakaan. Kahdella ensimmäisellä kerralla asialla ovat olleet väärät mittarit ja väärät miehet, kolmannella kerralla oikea mittari, mutta väärä mies.

Luvan haltijan kuuleminen

Tässä kohdassa tarkastaja syyllistyy samalla tavalla tarkoitushakuiseen mustamaalaukseen kuin vastineen kirjoittajakin. Hakemuksen käsittelyn kannalta ei ole tärkeää se, olenko innokas tekemään jotakin vai en. Asian käsittelyssä pitäisi kiinnittää huomiota pelkästään tosiasioihin.

Tässä kohdassa väitetään myös, että mökkini ja ampumaradan välissä oleva 7,5 metrin korkuinen metsäinen kumpu toimisi meluesteenä. Tosiasia on kuitenkin, että ampumarata on 35 metriä korkeammalla kuin mökki ja ranta, eikä ääni muutenkaan kulje aivan suoraviivaisesti. Äänen eteneminen ja vaimennuksen täydellinen puuttuminen on perusteellisesti selvitetty hakemukseen tekemässämme ensimmäisessä lisäyksessä.

Lisäksi väitetään, että mökkini on jäänyt kesken. Se ei ole jäänyt kesken, vaan se on kesken ja valmistuu aikanaan. Valmistuminen riippuu osaltaan siitä, milloin ampumaradan melu saadaan siedettäväksi. Lisäksi omistan myös mökkini viereisen tilan, jonka rantaviivan pituus on 250 metriä. Tuolle matkalle sopii Miekojärven osayleiskaavan mukaan neljä omarantaista tonttia, joiden arvoa melu ei ainakaan lisää.

Ympäristöluvassa mainitaan mökkini lähimmäksi häiriytyväksi kohteeksi eikä sen keskeneräisyys ole siinä vaiheessa häirinnyt ketään.

On syytä ottaa huomioon, että Ari ja Teijo Rovannerän mökki ei ole keskeneräinen, ja se on samalla tavalla häiriytyvä kohde ja he ovat myös hakemuksen allekirjoittajia. Lisäksi radan melualueella on kymmeniä muita mökkejä.

Päätöksen tässä kohdassa tulee ensimmäisen kerran ilmi, että Jupon Erä luopuu kokonaan uusien ratojen rakentamisesta.

Päätöksen kohta 8 Viranomaisen ratkaisu

Ympäristölautakunta hylkäsi hakemuksen yhtä kohtaa lukuunottamatta ilman ainoatakaan pätevää perustetta.

Päätöksen kohta 9 Ratkaisun perustelut

Perusteluissa erottuu neljä kohtaa:

Ensimmäisessä kohdassa tarkastaja kertoo, että mikäli ympäristölupaan ollaan tyytymättömiä, niin muutosta olisi pitänyt hakea hallinto-oikeudessa valittamalla aikanaan luvasta.

Ympäristöluvasta ei valitettu aikanaan, koska ei ollut mitään syytä. Oletimme, että Jupon Erä toimii lupamääräysten mukaan, rakentaa radat ja mittauttaa melun ja mikäli sitä on liikaa, niin vaimentaa sen määräysten mukaiseksi.

Kukaan ei voinut etukäteen tietää, että määräyksiä ei noudateta.

Kukaan ei voinut myöskään tietää, että lupaviranomainen laiminlöisi valvontavelvollisuutensa täysin.

Se, että luvasta ei aikanaan valitettu, ei ole pätevä peruste hylätä hakemusta lupamääräysten muuttamiseksi, koska muuttamistarve on ilmennyt vasta myöhemmin. Lisäksi jo luvassa viranomainen on varannut mahdollisuuden antaa lisää lupamääräyksiä, mikäli tarvetta ilmenee.

Toisessa kohdassa tarkastajan mielestä hylkäysperusteeksi kelpaa se, että yksi muutoksenhakijoista on aikaisemmin tehnyt samaan lupaan kohdistuvan muutoshakemuksen.

Tuo hakemus, joka hyväksyttiin, koski varsinaisesta luvasta pois jäänyttä ampumaradan lähellä sijaitsevaa lähdetä ja sen vedenlaadun seuranta. Se, että lähteen vedenlaatua pohjavesialueella seurataan, ei varmasti ole peruste hylätä melua koskevaa hakemusta. Ympäristöluvassa ei myöskään ole mitenkään rajattu muutoshakemusten määrää.

Kolmantena perusteena hylätä hakemus tarkastajalla on se, että laukausmäärä ei ole lisääntynyt odotetusti. Se, että joku laukaus jätetään ampumatta, ei kuitenkaan yhtään hiljennä sen laukauksen ääntä, joka ammutaan. Lisäksi luvanhaltija tarjoaa myös ulkopuolisille mahdollisuutta ohjattuun harjoitteluun seuran aseilla. Tämä on ilmeisesti jonkinlaista liiketoimintaa. Ilmoitus on seuran internet-sivuilla. Ympäristölupa sallii myös koska tahansa kasvattaa laukausmäärää huomattavasti.

Hakemus lupamääräysten muuttamiseen on tehty tulevaisuutta silmällä pitäen, joten se, että laukausmäärä ei ole tähän mennessä lisääntynyt, ei ole pätevä peruste hylätä hakemus, koska lupa kuitenkin mahdollistaa määrän lisääntymisen milloin tahansa ja seura myös näyttää tekevän parhaansa sen lisäämiseksi.

Neljäntenä perusteluna tarkastaja kertoo, että vanhojen ratojen peruskorjaus on kesken, eivätkä alkuperäisessä luvassa lupamääräyksessä 8 vaaditut melumittaukset sen vuoksi ole tällä hetkellä pakollisia.

Tarkastajan väite ratojen keskeneräisyydestä ei pidä paikkaansa

En tiedä, mistä tarkastajan käsitys keskeneräisyydestä on peräisin. Tuskin kuitenkaan Jupon Erältä, koska seura johtokunnan kokouksen pöytäkirjassa jo 29.3.2015 kertoo seuraavasti:

Ratojen peruskorjaus saatiin päätökseen määräaikaan mennessä. Hanke on saanut lopullisen hyväksynnän helmikuun lopulla.

Kokouspöytäkirja on tämän valituskirjelmän liitteenä.

Liite 12

Samoin Jupon Erä kertoo myös vuoden 2014 toimintakertomuksessa. Samassa toimintakertomuksessa kerrotaan myös, että kunnostusta on ELY-keskus rahoittanut 120 000 ja Ylitornion kunta 30 000 eurolla. Toimintakertomuksessa kerrotaan seuraavasti:

Saimme kuitenkin päätökseen kehitysprojektin ja vanhat ampumaradat on ympäristömääräysten mukaisessa kunnossa.

Myös toimintasuunnitelmassa vuodelle 2015 kerrotaan, että vanhojen ratojen kunnostus on tehty loppuun.

Lisäksi radalla on vanhojen ratojen kunnostuksen jälkeen järjestetty useammat SM-tason kilpailut. Sekin osoittaa, että radat ovat käyttökunnossa, toisin sanoen valmiit.

Näin ollen tarkastajan väitteestä huolimatta ympäristöluvassa vaaditut mittaukset olisi pitänyt tehdä jo kauan sitten.

Ratojen keskeneräisyys ei näin ollen ole pätevä hakemuksen hylkäysperuste, koska radat eivät ole kesken.

Valmistelijan toiminta hakemuksen käsittelyssä

Päätöksen valmistelijana toiminut ympäristötarkastaja ei ole toiminut sillä tavalla tasapuolisesti kuin laki edellyttää.

Hän on jatkanut Jupon Erän vastineen kirjoittajan aloittamaa tarkoitushakuista mustamaalausta vaikuttaakseen ympäristölautakunnan päätökseen.

Hän on myös keksinyt täysin tuulesta temmattuja hakemuksen hylkäämisperusteita, kun päteviä ei ole ollut, kuten esimerkiksi ratojen keskeneräisyys.

Hän on myös jättänyt täysin huomiotta hakemuksessa ja sen lisäyksissä esitetyt laskelmat melun leviämisestä ja melun leviämiskaaviot, vaikka nämä kaaviot ja laskukaavat ovat peräisin Ympäristöministeriön julkaisuista ja pitävät varmasti paikkansa.

Nämä laskelmat ja kaaviot osoittavat täysin kiistattomasti, että melua häiriytyvissä kohteissa on liikaa.

Lisäksi hän on kieltäytynyt lainvastaisesti toimittamasta minulle Jupon Erän vastinetta, kun sitä pyysin sähköpostilla 9.8.2020. Hän vastasi, että *mahdollinen vastine on luettavissa päätöksestä*. Vastinetta ei ollut edes minulle toimitetun päätöksen mukana, vaan minun oli tilattava se kirjaamosta. Näin ollen en voinut etukäteen ottaa minkäänlaista kantaa mustamaalaukseen. Edellä mainittu sähköposti viesti on liitteenä. **Liite 13**

Yhteenveto

Edellä kerrotusta käy ilmi, että ympäristöluvanhaltija samoin kuin lupaviranomainenkin ovat laiminlyöneet lupamääräysten noudattamisen täydellisesti. Ympäristöluvassa kerrotaan, että vanhojen ratojen melumittaukset on tehtävä peruskorjauksen jälkeen.

Radat ovat olleet valmiina jo ainakin viisi vuotta, mutta vieläkin ei ole saatu mittauksia tehtyä. Luvanhaltija on ensin itse yrittänyt mittarilla, jolla ei edes voi mitata ja sitten ympäristötarkastaja on käynyt sähläämässä oikeanlaisen mittarin kanssa, mutta osaa-matta käyttää sitä.

Koska ei ole edes melun voimakkuutta saatu mitattua, niin ei tietenkään ole suunnitelmallisesti pyritty sitä myöskään vaimentamaan, kuten lupamääräyksessä 7 määrätään.

Lisäksi on huomattava, että ratojen kunnotukseen on käytetty veronmaksajien rahoja 150 000 euroa nimenomaan ratojen ja rakennelmien saattamiseksi nykyajan vaatimusten mukaisiksi ympäristö- ja turvallisuusvaatimukset huomioiden. **Liite 14**

Rahat on käytetty, mutta ympäristövaatimukset jätetty täysin huomiotta. Melu on ampu-maradan suurin ympäristöhaitta, mutta sitä ei ole yritetty millään tavalla vaimentaa, eikä näytä olevan aikomustakaan.

Ampumamelun mittaamisesta ja suunnitelman laatimisesta ei varmasti ole kenellekään minkäänlaista haittaa. Lisäksi Jupon Erä kertoo vastineessaan aikovansa noudattaa lupamääräyksiä. Ja mittaus vaaditaan jo luvassa.

Näin ollen ei ole mitenkään kohtuutonta vaatia toiminnan keskeyttämistä niin kauaksi aikaa, että mittaus on hyväksytysti suoritettu ja suunnitelma laadittu. Ilman keskeytystä mittausta ei todennäköisesti koskaan tehtäisi. Ja mikäli mittaus ja suunnitelma tehtäisiin heti, kun se on mahdollista, niin keskeytys jäisi varsin lyhyeksi.